

AIDAI

Publikacija

Antradienis, 1946. I. 8 d. (II metai) Nr. 6/43

JAV GALI PRIPRAŠINTI PABALTĖS INKEŠIŲ.

Washingtonas. (AP). Diplomatiniai slūgšniai paraiškė nuomonę, kad JAV ir Britanija 1946 m. būvyje oficialiai pripažinsiančios Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietų Sąjungos dalimi. Jie taip pat paraiškė, kad reikia manyti, jog tai būtų padaryti diplomatinio būdu dar prieš šių metų pabaigą.

Be šio diplomatinio žingsnio, JAV ir Britanija taip pat nutraukiančios diplomatinius santykius su Franco Ispanija, kurios Rusija niekada nepripažino.

Jeigu JAV ir Britanija padarytų nuolaidą Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalui, jos vėl pajudėtų iš mirties taško, į kurį pateko prieš penkerius su puse metų ir kuris sudarė daug kėblių momentų trijų didžiųjų valstybių santykiuose.

Pripažinimas pasireikėtų trijų Pabaltės valstybių diplomatinio ir konsulinio organų paskyrimu, kurie atstovautų JAV ir Britanijoje. Tada JAV turėtų nuvesti išdo areštą nuo Pabaltės valstybių fondų, kurie prezidento Roosevelto įsakymu buvo išaldyti 1940 m. sovietų kariuomenei okupuojant Pabaltės valstybes. Drauge tai reikėtų JAV oficialaus nusistatymo sulaužymą. To nusistatymo, kurio iki šiol JAV laikėsi, būtent, kad trijų Pabaltės kraštų inkėsią Rusija įvykdė agresiniu būdu ir dėl to niekada JAV to nepripažinsiančios.

PRASIDĖJO LIKIMINIAI METAI

Šie metai Europai ir pasauliui bus likiminiai metai, nes bus sprendžiamos sverbios problemos. Nuo jų tinkamo sprendimo priklausys pasaulio taikos būtis. Per 400 metų išsilaikęs griežtas dešinių valstybių suverenumo supratimas, greičiausia, turės už-

leisti vietą bendrajam žmonių labui. Londono konferencija įvyksta tokiose nuotaikose, kokių ir didžiausi optimistai prieš porą mėnesių nesitikėjo. Nepacitikuojamas ir nuomonių skirtumai tarp trijų didžiųjų valstybių atstovų, kurie privedė prie Londono konferencijos nutūkimo, dabar, po Atleto lankymosi JAV ir po Maskvos konferencijos, žymiai sumazėjo. Įtampa pastebimai atalūgo išspaudus atominės energijos kontrolės klausimą. Atitinkamoje komisijoje Rusija gaus jai numatytą vietą. Per gužės mėnesį taikos konferencija susirinks Paryžiuje. Suprantama, tarptautinis saugumas nesukuriamas vienu plunksnos brūkštelėjimu. Konferencijoms teks dirbti ilgą laiką: savaites, mėnesius. Tad žingsnis po žingsnio bus taika sustiprinama. Staigmenų laukti neteks. 1946 metais pasaulis yra labiau pakrėstas negu 1919. Šį kartą, prieš taikos sukūrimo einama visu rimtu nuotaika, be perdėto optimizmo. Sąjunginių Tautų organizacija galiausiai labiau pasitikėti kaip buvusio Tautų Sąjunga, juo labiau, kad dabar taikos bus paremta jėga. Bus taikomos tikrai veikiančios sankcijos. Po pirmojo Pasaulinio Karo demokratinė pergyveno tikrą krizių laikotarpį. Nes po kelerių demokratinių bandymų metų išaugo diktatūros sistemos. Tačiau per šį karą demokratija išlaikė egzaminus, kai tuo tarpu gestapui ir kono. stovykloms perremtos santvarkos griuvo. Istorija nuo 1933 m. yra labai pamokanti. Reikės stebėti ar iš praktikos vokiečių tauta bus daug ko pasimokėjusi. Pasaulis stebės, ar vokiečių tauta mągins rašyti naują istorijos skyrį, ar tik senos (militarizmo) istorijos vieną kitą lapą.

TRUMPOS ŽINIOS

- Londonas. Sąjunginių Tautų konferencija svarstys ir UNRROS veik-

to klausimą. Numatoma UNRRA patalinti Sąjunginių Tautų organizacijos globai. Tai būtų pirmoji įstaiga šios organizacijos žinioje.

- Palestinos klausimas šiuo metu stovi visų kitų Artimųjų rytų problemų centre. Saudi Arabijos karalius Ibn Saudo numatomas atsilankymas Palestinoje, klausimą gali dar labiau paaiškinti. Karalius yra žinomas kaip sionistinių idėjų priešinys.

- Munchenas. Bavarijos vyriausybė paskelbė įsakymą, pagal kurį visi po 1939 metų iš dabartinės rusų zonos į Bavariją atvykę gydytojai turi registruotis ir grįžti atgal į rusų zoną, kur šiuo metu viešpatauja didelis vargas ir plinta apkrečiamosios ligos. Dalis šių gydytojų nepateisiamai yra apleidę savo darbo vietas. Nepaklausiusiems įsakymo būsimosios pritaikytos prievartos priemonės.

- Sofija. Bulgarijos informacijų ministras praneša, kad vyriausybės atstovai derasi su opozicinių partijų atstovais. Opozicinės partijos pasiūlys 2 kandidatus, iš kurių vienam būsimas patikėtas ministro postas.

- Bukaresta. Numatytasai Rumunijos vyriausybės preplėtimas, kaip atrodo, nusitęs dar ilgesnį laiką.

- Paryžius. Paskutiniame posėdyje Prancūzijos vyriausybė svarstė dabartinę maitinimo pajūtį ir nustatė naujas kainas. Kadangi šiuo metu Prancūzijos gyventojams pagal kortelės skiriamas tik 300 gr. duonos dienai, todėl daug kur kilo neramumų. Iki šiol Prancūzijos gyventojų pagrindinį maistą sudarė duona.

- Kairas. Laidojant buv. Egipto finansų ministrą, kilo demonstracijos. 1 policininkas ir 10 civilinių asmenų sužeista.

- Reguliarus oro susisiekimasis tarp Anglijos ir Pietų Amerikos prasidės nuo sausio 21 dienos.

- Reuteris demontuoja gandus, pagal kuriuos skelbiama, kad žinių agentūra Reuteris esąs britų vyriausybės. Reuteris nesąs vyriausybės organas, bet laik-

raščių nuosavybė.

- Sąjūdis „Gelbėkite vaikus“ kasdien Berlyne maitina 5.000 vaikų, Hamburge - 20.000 vaikų.

- Londonas. Ketvirtadienį Londono prasidėdendžioje Sąjunginių Tautų konferencijoje Attlee energingai pareikalavęs griebtis praktinių priemonių problemoms išspręsti. „Observer“ pabrėžia, jog UNRRA turėtų būti geriau finansuojama, kad tikrai galėtų padėti per karą nukentėjusiems žmonėms. Be to, tas pats laisvą rašytis tvirtina, kad išvežtųjų svetimšalių problema esanti iškelta britų iniciatyva.

- Kolnas. Čia teismas teisė 10 vokiečių, kaltinamų vieno britų kareivio nužudymu. Iš jų 3 nuteisė mirti, 3 kalėti ir 3 išteisino.

- Viena. Naciai iš Vienos buvo pagrobę senas brangenybes. Jų tarpe 2 karalių skeptrus, 1 ietį, su kuria karcivici Kristui šoną pradūrę ir t.t. Šios brangenybės šiuo metu rastos vienoje pilyje palisi Nurnberge.

- Hamburge. Per 4 savaites čia metiliniu alkoholiu nusinuodijo 21 asmuo. Ištyrus pasirodė, kad jis buvo pirktas iš spekuliantų likeris konjakų ir kitokių gerimų pavidalu.

- Berlynas. Sąjungininkų komendantūra Berlynui paskelbė, be sekdienų, dar šias nedirbo dienas: Naujų Metų (sausio 1 d.), Didžiojo Penktadienio (balandžio 19 d.), Velykų (balandžio 20 ir 21 d.), gegužės 1 d., Dangun žengimo (gegužės 30 d.), Šekminių (birželio 9 ir 10 d.), lapkričio 20 d. ir Kalėdų (gruodžio 25 ir 26 d.).

- Berlynas. 1938 m. Berlyne buvo 9.000 gatvių. Bendras jų ilgis sudarė 4.563 km. Ilgiausio Adlergestel gatvė buvo 9,8 km, o trumpiausia - 27 metrų. Friedrichstrasse - 3,7 km, Kurfürstendamm - 3,11 km ir Unter den Linden - 1,25 km. Be to, tuo metu Berlyne buvo 575 tiltai.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

Pirmosios Müncherno stovyklos lietuvių krepšinio komanda sausio mėn. 6 d. Müncherno laimėjo krepšinio rungtynes prieš amerikiečių MP komandą, 40 : 27 (20 : 13).